

Присвячено 100 -річчю Соборності України

На відеоконференцію «100 років Соборності України: значення, уроки для сьогодення», яка нещодавно відбулася в читальному залі центральної районної дитячої бібліотеки, прийшли керівники району та міста, представники громадських організацій, духовенства, активісти та учнівська молодь.

Відкриваючи цей ювілейний захід, його ведуча Л. Яковишина зазначила, що 22 січня 1919 року назавжди увійшло до національного календаря як велике державне свято - День Соборності України. Адже саме тоді на велелюдній площі перед Київською Софією відбулася визначна історична подія в долі українського народу - було урочисто проголошено Злуку УНР і ЗУНР.

З нагоди початку святкового відзначення цієї знаменної дати в залі бібліотеки прозвучав Державний Гімн України.

Першому надали слово голові районної державної адміністрації В. Люшину. У своєму вітальному виступі він, зокрема, відзначив, що для нас, українців, слово «соборність» має особливе значення. Чому? Тому що наш народ з давніх-давен мріяв про свою власну державу і державність. Адже він в усі віки мав рідну мову, культуру та неповторні національні традиції. Отож у нас все було, але, на жаль, тривалий час не було незалежної держави. І тільки на початку ХХ століття з'явився реальний шанс побудувати країну Україна. Для цього, зрозуміло, повинна бути соборність земель, на яких проживали етнічні українці.

І, хоча це було зробити нелегко, але тодішні політики за підтримки народу частково використали наданий долею момент. Тож на руїнах Російської і Австро-Угорської імперій вдалося започаткувати побудову Української держави. Це відбулося у вигляді великого історичного Акта Зуки між Західно -Українською Народною Республікою та Українською Народною Республікою. На жаль, доля цього державоутворення не була довготривалою, однак воно мало величезне значення для подальшого розвитку історії творення держави Україна, яка, врешті, у 1991 році отримала омріяну незалежність.

Слід зазначити, що у процесі творення суверенної держави було зроблено чимало помилок.

Хоча і колись, і нині ідеали незалежності і соборності були і є однаковими. Тобто - це бажання народу мати свою державну мову, армію, незалежну помісну православну церкву, зберегти і примножувати національну культуру.

Нині українці повинні ще зробити багато для того, щоб, враховуючи помилки минулого, не допускати їх в наш час. Адже вже є незалежна держава, яку визнали у цивілізованому світі, тому нам слід надалі відстоювати свій суверенітет і соборність. А для цього треба об'єднуватись навколо цих великих ідей.

Відзначаючи величезне історичне значення Акта Злуки, В. Люшин наголосив, що ця непересічна подія дала силу і натхнення надалі розвивати і втілювати у життя ідею створення Української держави. Це, зокрема, робили Січові стрільці, які потім стали в лави УПА, це продовжував Т. Бульба-Боровець, який зі своїми бойовими побратимами боровся за незалежність нашої держави, яку ми нині повинні зберегти, піднести на високий європейський рівень, щоб передати її вільною і соборною наступним поколінням українців.

Вітаючи присутніх з визначною датою історії державотворення, голова районної ради Ф.Федас констатував, що сто років тому українські політики і наш народ на весь світ заявили про соборність і неподільність нашої, нині незалежної, держави України. І ці непохитні принципи ми завжди будемо гідно відстоювати.

Розлого, аргументовано, на основі багатьох історичних фактів розповіла про важливу подію в багатовіковому процесі боротьби за незалежну Українську державу директор

районного краєзнавчого музею Н. Трохлюк. Вона зауважила, що Акту Злуки передували тогочасні революційні події, помітне піднесення національно-визвольного руху, яке завершилося створенням ЗУНР і УНР. Тоді керівництво Західноукраїнської Народної Республіки почало вести важливі переговори про об'єднання Наддністрянської і Наддніпрянської України в єдину соборну державу. Цей процес завершився підписанням вступного договору 1 грудня 1918 року у Фастові Київської області. Згодом його було ратифіковано і прийнято рішення об'єднати ці дві країни в одну державу.

22 січня 1919 року у Києві перед багатотисячним натовпом людей відбулося урочисте оголошення маніфесту Соборності, в якому, йшлося про те, що віднині воєдино об'єднуються віками відірвані одна від одної території тодішніх ЗУНР і УНР. Згадуваний документ було ратифіковано Трудовим конгресом України. Згодом війська УНР спільно з галицькою армією проявляли зразки мужності навіть тоді, коли під прапором України залишилися лише декілька повітів. Варто згадати й про контрнаступ проти більшовиків у березні 1919 року, перший зимовий похід армії УНР, що увійшли в славну історію боротьби за незалежність України.

Але знову, на жаль, радість перемоги була нетривалою, бо ЗУНР впала вже до літа 1919 року, а через рік з карти світу зникла УНР. Тоді політичній еліті нашої молоді держави забракло єдності та взаєморозуміння. І така ситуація згодом привела до окупації України, Голодомору, страшних репресій проти українців.

Тим не менше, підписання важливого Акта Злуки має величезне історичне значення. Тоді Україна заманіфестувала перед світом неподільність своїх земель на принципах соборності.

Торкаючись нинішнього часу, Н. Трохлюк зазначила, що, на жаль, теперішній політичній еліті, як і сто років тому, бракує єдності і чіткого усвідомлення відповідальності за долю України. А сучасна Росія, яка стала правонаступницею більшовицької Росії, зазіхає на територіальну цілісність нашої незалежної держави, окупувавши Крим та частину території Донецької і Луганської областей. Вже п'ятий рік йде війна, на якій, як і колись, кращі сини та дочки України мужньо захищають рідну землю від агресорів. Тому щиро віримо, що в нашій національній хаті завжди будуть Бог, правда і воля.

Учасники урочистості з цікавістю переглянули відеосюжет, приурочений ювілейній даті Соборності України.

З увагою прослухали присутні по відеозв'язку в онлайн-режимі цікаві тематичні виступи вчителів Моквинського НВК Л. Челік та В. Комара.

Своїми думками про історичну важливість прийняття Акта Злуки і багатовікової боротьби українського народу за соборність та незалежність своєї держави, непросту ситуацію у стосунках української еліти на початку двадцятого століття, поділилися помічник народного депутата громадський активіст М. Семенович та начальник управління освіти, молоді та спорту РДА Н. Бойчук.

Учасники ювілейної відеоконференції хвилиною мовчання вшанували пам'ять наших загиблих воїнів і цивільних громадян у зоні бойових дій на сході держави. Від імені присутніх на цьому заході голови райдержадміністрації В. Люшин та районної ради В. Федас, міський голова Березного Р. Пилипчук та голова ГО «Березнівське об'єднання учасників бойових дій та АТО «УВО» Ю. Гов'ядовський поклали квіти до підніжжя пам'ятника Т. Шевченку.

Павло Рачок.